

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ

Missä mennään ohjelmatyössä?

Heimo Hanhilahti, MMM

Ohjelman neuvottelupäivät 4.5.2010

Missä mennään?

- Ohjelman tavoitteiksi asetettiin v. 2007:
 - maa- ja metsätalouden kilpailukyvyn parantaminen;
 - ympäristön ja maaseudun tilan parantaminen;
 - maaseudun elinkeinoelämän monipuolistaminen ja asukkaiden elämänlaadun parantaminen.
- Nämä tavoitteet ovat edelleen ajankohtaisia ja hyviä.
- Ohjelmaa muutettu hyväksymisen jälkeen viisi kertaa, kuudes muutos komission käsittelyssä.
- Ohjelmatyötä kehitetään useassa MMM:n asettamassa työryhmässä.

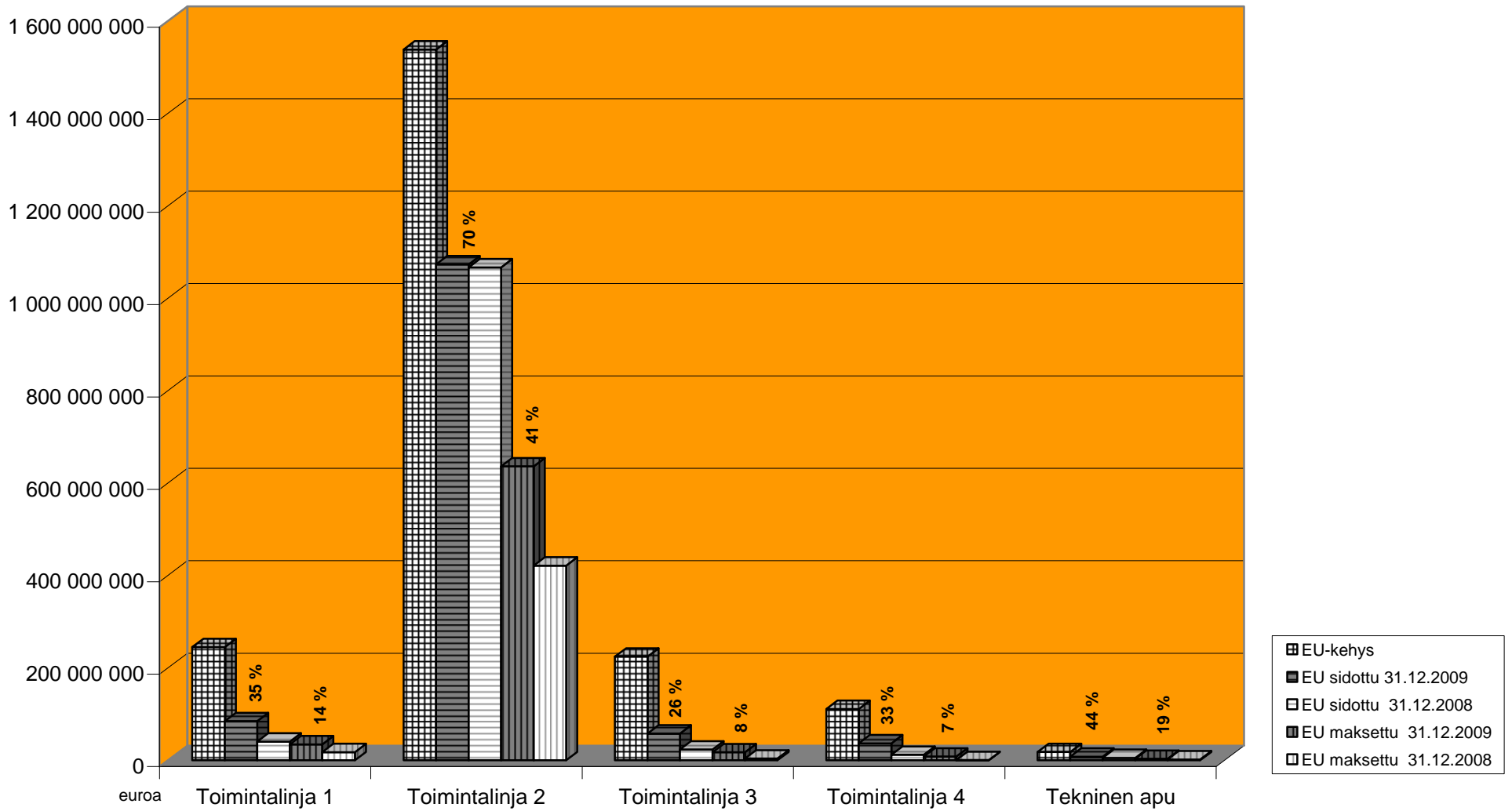
Huomioita toimintalinjoittain: sitoumukset

- Ohjelman hyvä sitoumuskehitys perustuu *toimintalinjaan 2*, jonka osalta on sidottu 70 % ao. rahoituskehyksestä. Pääosa uusista 5-vuotisista sitoumuksista tehdään v. 2012.
- *Toimintalinjat 1 ja 4* ovat edenneet kohtuullisesti (sidottu 33 - 35 % ao. rahoituskehyksestä).
- *Toimintalinjalla 3* on sidottu vain 26 % ao. rahoituskehyksestä.
- *Teknisen avun* osalta on sidottu 43 % ao. rahoituskehyksestä.

Huomioita toimintalinjoittain: maksatukset

- Ohjelman hyvä menokehitys perustuu *toimintalinjaan 2*, jossa on maksettu 41 % ao. rahoituskehyksestä.
- *Toimintalinja 1* ja *tekninen apu* ovat edenneet kohtuullisesti (14 % ja 19 % ao. rahoituskehyksestä).
- *Toimintalinjoilla 3 ja 4* menokehitys on ollut selvästi heikointa (7-8 % ao. rahoituskehyksestä).
- *Toimintalinjalla 4* on maksettu vain 22 % sidotuista varoista, kun *toimintalinjoilla 1 ja 3* menoja on kuitenkin syntynyt jonkin verran nopeammin (41 % ja 30 % ao. sidotuista varoista).

Manner-Suomen maaseudun kehittämishojelma 2007-2013, tilanne 31.12.2009
 Toimintalinjoittain sidottu/maksettu EU:n rahoitusosuus (% EU-kehuksesta)

Mitä tuloksia on saatu aikaan?

1/4

- Vuosikertomuksissa kuvataan ohjelman tuloksia.
- ELY-keskusten ja toimintaryhmien kertomuksista saadaan alueellista ja paikallista analyysiä.
- Ohjelman kaikki toimenpiteet ovat nyt käytössä.

Mitä tuloksia on saatu aikaan?

2/4

YMPÄRISTÖ

- Vaikutukset vesistöissä alkavat näkyä.
- Luonnon monimuotoisuuden hoitamista on edistetty.
- Viljelijöiden tietoisuus ympäristöasioissa on kasvanut.
- YMPÄRISTÖ-teemavuosi tehostaa ympäristön hoitoa.

MAATALOUDEN KANNATTAVUUS

- Investointihankkeiden koko on kasvanut -> maatalouden tuottavuus ja kilpailukyky parantunut.
- Vuosittain tehdään 500 aloittamistukipäätöstä.

Mitä tuloksia on saatu aikaan?

3/4

ELINKEINOELÄMÄN MONIPUOLISTAMINEN

- Myönnetty lähes 4000 kpl, keskimäärin pieniä avustuksia.
- Pääosa muita kuin maatilalla toimivia yrityksiä (75%).
- Toimivat yritykset kasvavat. Yritysten yhteistyö lisääntyy, tuo tuloksia ja kilpailukykyä.
- Lama vaikuttanut yllättävän vähän hakemuskantavuuteen.

Mitä tuloksia on saatu aikaan?

4/4

KEHITTÄMINEN ja ELÄMÄNLAATU

- Toimintalinjan 1 koulutus- ja kehittämishankkeilla iso rooli. Toimintalinjalla 3 paljon varsin pieniä, paikallisia hankkeita.
- Toimet kohdentuneet oikeille alueille ja tuoneet elinvoimaa, parantaneet vetovoimaa ja yhteenkuuluvuutta.

Väliarviointivuosi 2010

- Ohjelman väliarviointi tekeillä (FAR koordinoi).
 - Laajat haastattelut ja kyselyt on tehty 2009-2010 vuoden vaihteessa.
 - Kertomus valmistuu vuoden 2010 lopulla, tuloksia tullaan käsittelemään eri työryhmissä ja niistä viestitään kentälle -> kehitetään ohjelmatyötä joka tasolla!
 - Mahdollisesti muutoksia strategiaan ja ohjelmaan
- Strategian seurantaraportti tekeillä (MMM)
 - Toimitetaan komissiolle 1.10.2010 mennessä
- Ympäristötuen vaikuttavuuden seurantatutkimuksen (MYTVAS3) väliraportti julkaistaan toukokuussa.

Miten tuloksellisuutta on parannettu ohjelmakauden aikana?

- Ympäristötuen toimia on tehostettu (laaja toteutus, uudet erityistuet, luonnonhoitopellot). Kohdentamista tullaan tehostamaan entisestään tutkimuksista saatujen tulosten mukaisesti.
- Byrokratian purkuryhmän työ jatkuu. Tähän mennessä tehty:
 - yritystukien Vna:n muutos tuli voimaan huhtikuun lopussa 2010
 - hanketukien Vna:n muutoksen esittely ja voimaantulo toukokuussa 2010
 - EU-säädöksiä koskevat esitykset on toimitettu komissiolle helmikuussa 2010
 - Maaseutuvirasto on tehnyt työtä omalta osaltaan: kustannuslajien poisto, lomakkeet ja ohjeistus
 - kaikilla tasoilla ja tahoilla on pyritty parantamaan vuoropuhelua eri osapuolten kesken

Tulevaisuuden näkymiä

- ELY-keskusten yritys- ja hanketukien rahoituskehyksiä tarkennetaan v. 2011 kesäkuun 2010 tilanteen perusteella.
- Toimintaryhmien rahoituskehyksien tarkistus v. 2011 ja 2013.
- Vuonna 2007 on tehty suurin osa 5-vuotisista sitoumuksista ja ympäristötukijärjestelmää tullaan tarkistamaan 2012 alkavien sitoumusten osalta tässä yhteydessä (mm. ravinnetase mukaan).

Seuraava ohjelmakausi

- LFA-järjestelmän aluejakouudistus on ollut käynnissä useita vuosia. LFA-tukijärjestelmä tulee luultavasti muuttumaan 2014 alkavalla kaudella osana laajempaa maatalouspolitiikan uudistamista.
- Marraskuussa saataneen ensimmäiset suuntaviivat komissiolta tulevalle rahoituskaudelle.
- Varojen määrä, kohdentaminen ja osarahoitusprosentit?
- Rakennerahaston ja maaseuturahaston välinen työnjako, ohjelmakauden pituus?

Nykyistä ohjelmakautta jäljellä vielä yli 3 vuotta

- Ohjelmassa on selvästi yli ja alle alkuperäisten arvioiden edistyviä toimenpiteitä -> ohjelman muutokset
- Yritys- ja hanketuet edenneet sitoumusten osalta ohjelmakautta 2000-2006 vastaavasti. -> maksatukset painottuvat aikaisempaa enemmän ohjelmakauden viimeisille vuosille.
- Yritys- ja hanketukiin on kokonaisuutena käytettävissä runsaasti varoja. Kuitenkin toimintalinja 3 on edennyt heikosti ja erityisesti toimintalinjojen 1 ja 3 toteumassa on suuria alueellisia eroja.
- Miten saadaan kaikki ohjelmakauden varat tuloksekkaasti hyödynnettyä?

Nyt on mahdollisuus katsoa eteenpäin ja miettiä, miten ohjelmakauden resursseja käytetään, jotta seuraavalle kaudelle tultaessa Suomi ja maaseutu on vahvassa nousussa.

